

Češi prodávali nejtoxičtější hračku na světě! Toxickým látkám z plastů se však nedokáží bránit nikde

9.11.2023 - | Arnika

Autoři studie “Global survey of dioxin- and thyroid hormone-like activities in consumer products and toys” objevili v těchto produktech, vyrobených z recyklovaných plastů z elektroodpadu (tzv. černých plastů), toxické látky. A to včetně těch, které byly celosvětově zakázány. Hračky byly zakoupeny v 26 zemích v Africe, Asii, Evropě a Americe.

Studie hodnotila hladiny několika chemických látek. Jednou z nich je tetrabrombisfenol A (TBBPA), chemická látka narušující endokrinní systém. Látka má vliv na fungování hormonů štítné žlázy a je spojena s rakovinou a poškozením reprodukce.

Vysoké hladiny TBBPA byly nalezeny ve většině spotřebních výrobků a hraček z černého plastu, což naznačuje, že výrobky by mohly vystavit děti této toxické látce

Šokující zjištění

Další testovanou látkou v recyklovaných plastových hračkách a dalších produktech byly vysoce toxické bromované dioxiny (PBDD/F, dále jen dioxiny). Ty se vyskytují jako nečistoty při výrobě bromovaných zpomalovačů hoření (BFR), což jsou chemické látky, které se často přidávají do plastů v elektronice za účelem zajištění odolnosti proti ohni.

Studie zjistila, že průměrná hladina dioxinů nalezená ve 24 hračkách překračuje navrhované bezpečnostní normy EU pro tolerovatelný denní příjem dioxinů a podobných sloučenin, díky typickému chování malých dětí, které hračky vkládají do úst.

Studie také zjistila, že úroveň dioxinů v hračkách a dalších produktech byla nad navrhovanými úrovněmi pro podobné chemické látky v toxických odpadech.

Hladiny dioxinů nalezené v některých hračkách a jiných výrobcích byly podobné koncentracím zjištěným v některých nebezpečných odpadech, včetně vysoce toxického popela ze spalování odpadu.

Dioxiny patří k nejtoxičtějším známým látkám a je známo, že jsou škodlivé pro zdraví dětí, mimo jiné tím, že narušují neurologický vývoj a funkci hormonů štítné žlázy.

„Naše studie simuluje skutečný dopad výrobků z plastu recyklovaného z elektronického odpadu na lidské buňky analýzou toxických aktivit narušujících hormony. Byli jsme šokováni, když jsme zjistili, že děti mohou být vystaveny značnému množství vysoce toxických látek z recyklovaných plastových hraček,“ řekl doktor Peter Behnisch z amsterdamské laboratoře BioDetection Systems, jeden z hlavních autorů studie.

Recyklace plastů a toxické látky v recyklovaných plastových výrobcích jsou jedním z velkých témat, o kterých se diskutuje v rámci celé Evropy. Toxické látky, které se do plastů přidávají totiž podle této, a četných jiných studií, dělají z plastů materiál, který je neslučitelný s principy oběhového hospodářství.

"Současná situace umožňuje plastům otrávit oběhové hospodářství." řekla Semia Gharbi,

předsedkyně Asociace de l'Education Environnementale pour les Futures Générations (AEEFG) v Tunisku a spoluautorka studie a dodala,

Hračka prodávaná v Česku je nejtoxičtější na světě

Do studie byly zařazeny také tři vzorky prodávané v Česku. Hrací kostka s obrázkem krtka měla nejvyšší dioxinovou aktivitu zjištěnou pomocí bioassay analýzy DR CALUX a dva ze vzorků, tato hračka, a ještě rukojeť vidličky, měly hladiny bromovaných dioxinů nad 1000 pg TEQ/g. Tato koncentrace je srovnatelná s navrženým limitem pro definici nebezpečných odpadů s obsahem perzistentních organických látek (POPs) v rámci Basilejské a Stockholmské úmluvy. Jen typickým vkládáním analyzované hračky do úst by roční dítě překročilo několikanásobně tolerovatelný denní příjem dioxinů (0,25 pg WHO-TEQ/kg tělesné hmotnosti).

„Pro děti to není přijatelné riziko. Kostka označená před časem médii jako nejtoxičtější hračka v Česku se nyní v této studii ukázala jako nejtoxičtější i z celosvětového souboru hraček,“ uvedla spoluautorka studie Karolína Brabcová z Arniky.

Arnika chce přísnější úmluvu o plastech

Zjištění studie jsou zásadní pro návrh nové mezinárodní úmluvy o plastech, která bude projednána na třetím zasedání Mezinárodního vyjednávacího výboru v Nairobi plánovaném na 13. – 19. listopadu 2023.

Zástupce spolku Arnika Jindřich Petrlík zdůrazňuje potřebu zabývat se na něm chemickými látkami v plastech v nové globální úmluvě o plastech a vyhnout se takové formulaci, která se zaměří pouze na objem vyprodukovaného plastového odpadu.

„Současné limity pro kontrolu toxických halogenovaných sloučenin v plastech umožňují vyrábět hračky a další spotřební výrobky s toxickými zpomalovači hoření (doprovázenými dioxiny a chemickými látkami narušujícími endokrinní systém jako vedlejšími produkty). Na základě naší studie požadujeme přísnější limity a lepší kontrolu všech toxických látek v recyklovaných plastech, na úrovni odpovídající nejnovějším vědeckým poznatkům,“ shrnul Petrlík, který je také jeden ze spoluautorů studie.

Pro víc informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče (Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942).

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/cesi-prodavali-nejtoxictejsi-hracku-na-svete-toxickym-latkam-z-plastu-se-vsak-nedokazi-branit-nikde>